

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

9-maxsus
son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent;

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent;

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Nasirxodjayeva Dilafroz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b.;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;

Jabborova Charos Aminovna - iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari doktori (DSc), Professor.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent;

Qodirova Muqaddas Tog'ayevna - filologiya fanlari nomzodi, dotsent.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b.,;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD);

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari

doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD);

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD).

22.00.00- SOTSIOLOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrdagi 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

07.00.00 – TARIX FANLARI

Raupov Xolmamat Rashidovich, Xaitova Olmaxon Saidovna

O'ZBEKISTONDA KON-METALLURGIYA SOHASI TARAQQIYOTIDA BERUNIY

ILMIY METODOLOGIYASINING O'RNI 13-19

Muminov Ulmas Ravshanqulovich

QADIMGI TURKIYLARDA DAVLATCHILIK AN'ANALARI 20-30

Azamatova Gulmira Bayirbekovna

MEHNAT MIGRATSIYASINI HUQUQIY TARTIBGA SOLISH MEXANIZMLARI:

XALQARO STANDARTLAR VA MILLIY QONUNCHILIK 31-37

Absalom Ziyadullayevich Xujanazarov

YANGI O'ZBEKISTON SHAROITIDA SURXONDARYO VILOYATIDA

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI O'ZGARISHLAR 38-43

Allamuratov Shuxrat Ashurovich

BUXORO AMIRLIGINING ICHKI SAVDO-TRANZIT ALOQALARIDA

AMUDARYO SUV YO'LINING O'RNI 44-49

Sabirov Mansurbek

AMUDARYO SOHILI BO'YLAB XALQARO KARVON YO'LIDA RIVOJLANGAN

O'RTA ASR VA SHAHARLARI SAHIFASI 50-53

Matnazarova Mohira Uktamovna

KO'CHMANCHI CHORVADORLAR CHORVACHILIK XO'JALIGINING

SHAKLLANISH OMILLARI 54-59

Shukurillayev Yunus Asrorovich

BUXORO AMIRLIGIDA HARBIY UNVON VA MANSABLARGA TAYINLANISHIGA

OID HUIJATLAR TAHLILI (QO'SHBEGI DEVONXONASI ARXIVI HUIJATLARI ASOSIDA)..... 60-67

Esanova Nilufar

O'ZBEKISTONDA XALQARO MUNOSABATLARNING USTUVOR YO'NALISHLARI

VA ULARNING SANOAT RIVOJLANISHIDAGI BUGUNGI KUNDAGI AHAMIYATI 68-73

Jumayev Abdumo'min Fayziyevich

IBN SINONING ASH-SHIFO ASARINING ISLOM VA YEVIROPA FALSAFASIGA TA'SIRI 74-82

Pardaxol Normamatova Ochildiyevna

MUSTAQILLIK YILLARIDA SURXONDARYO VILOYATINING

SOG'LIQNI SAQLASH SOHASIDAGI XALQARO HAMKORLIGI 83-87

Elboyeva Shaxnoza

O'ZBEK OLIMALARINING XALQARO ILM-FAN, MADANIYAT RIVOJIGA

HAMDA FAN VA TEXNIKA TARAQQIYOTIGA QO'SHGAN HISSALARI 88-94

Джаббарова Юлдуз Джуманиязовна

РОЛЬ ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ В ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ

ИДЕНТИЧНОСТИ БУДУЩИХ ВРАЧЕЙ В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ УЗБЕКИСТАНА 95-100

Tuyev Fazliddin Erkinovich

2009–2011-YILLARDA BUXORO, SAMARQAND, NAVOIY SANOATIDA

O'SISH VA XALQARO HAMKORLIK DINAMIKASI 101-104

<i>Жураева Камола Сайфиддиновна</i> КАСПИЙСКИЙ РЕГИОН ВО ВНЕШНЕЙ ПОЛИТИКЕ УЗБЕКИСТАНА	105-109
<i>Abdujabborov Kamoliddin</i> QADIMGI BAQTRIYA VA AVESTO JAMIYATI DAVRI QISQACHA TAHLILI	110-115
<i>Mamanov Abdurahim Abduhakimovich</i> TEMURIYLAR VA ULARDAN KEYINGI SULOLALAR DAVRIDA DINIY HOKIMIYATNING KUCHAYISHI (SABABLAR VA NATIJALAR)	116-122
<i>Xolmatov Shukurillo Ziyoviddin o'g'li</i> INGLIZ TILLI TADQIQOTLARDA ILK O'RTA ASRLAR MARKAZIY OSIYO TARIXINING O'RGANISH BOSQICHLARI	123-128
<i>Djurayev Baxtiyor Rajaboyevich</i> O'ZBEKISTON IJTIMOY-IQTISODIY HAYOTIDA AYOLLARNING O'RNI VA GENDER TENGLIGI MASALALARI (TARIXIY-IJTIMOYIY TAHLIL 1991-2025-YY)	129-136
<i>Matyagbov Toyirjon Sultanbayevich</i> JANUBIY OROLBO'YI HUDUDIDA NEOLIT DAVRI KULOLCHILIGIGA DOIR BA'ZI CHIZGILAR	137-140

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Султанова Дина Файзрахмановна</i> ОБЩЕНАУЧНАЯ МЕТОДОЛОГИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО ИНСТИТУЦИОНАЛИЗМА В РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ ОТРАСЛИ КОНЕВОДСТВА НА ТЕРРИТОРИИ СОВРЕМЕННОГО УЗБЕКИСТАНА	141-153
<i>Shodmonov Abduvohid Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTON TARIXIY YODGORLIKLARINI RAQAMLI TURIZM ORQALI SAQLASH VA RIVOJLANTIRISH	154-157

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Otamuratov Sarvar</i> YOSHLARGA OID DAVLAT SIYOSATI: XALQARO TAJRIBA ASOSIDA YANGI TASHABBUSLAR VA QONUNGA TAKLIF ETILAYOTGAN MUHIM QO'SHIMCHALAR	158-164
<i>Tashanov Abduxoliq</i> BUZG'UNCHI G'OYA VA BUZG'UNCHI FAOLIYATNING SHAKLLANISHIDA SALBIY TARBIYA VA ATROF-MUHIT TA'SIRI	165-171
<i>Raxmatova Xolidaxon Xolikovna</i> XOJA AHROR VALIY MUROSAGA OID QARASHLARINING FALSAFIY MOHIYATI	172-178
<i>O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna</i> ABDULXAMID SULAYMON O'G'LI CHO'LPONNING BADIY-ESTETIK MEROSI	179-183
<i>Yazdonov Ulug'bek Tashmurotovich</i> TA'LIM VA TARBIYA – JAMIYATNI MA'NAVIY-MADANIY DEFORMATSIYALASHUVDAN SAQLOVCHI OMILDIR	184-189
<i>Абдуллаева Махбуба Нуруллаевна, Жалалова Гулбахор Одилжоновна</i> КОГНИТИВНЫЕ ФАКТОРЫ РАЗВИТИЯ НАУКИ В IX – XII ВЕКАХ В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ	190-197

<i>Rasulov Hakim Mamanovich</i> DAVLAT VA JAMIYAT O'ZARO ALOQADORLIGINING SIYOSIY-INSTITSIONAL TAHLILI	198-201
<i>Azamova Sitora Ayonovna</i> O'ZBEKISTON ZAMINIDA EKOLOGIK MADANIYATNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH BOSQICHLARI	202-206
<i>Xolmirzaev Xurshid Nakibillaevich</i> FUTUROLOGIK TAFAKKURDA SUN'IY INTELEKTNING NAMOYON BO'LISHI	207-212
<i>Namazova Yulduz Muzaffarovna</i> RAQAMLI SIVILIZATSIYA SHAROITIDA MILLIY TA'LIMNING STRUKTURAVIY-FUNKSIONAL JIHATLARI	213-217
<i>Abdurazoqov Gulmurod Musurmonqulovich</i> MAFKURAVIY OMILLARNING YOSHLAR KAMOLOTIGA TA'SIRI NAMOYON BO'LISHINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	218-224
<i>Tojibayev Baxromjon Turabayevich</i> "PREKARIAT" TUSHUNCHASINING GENEZISI: ETIMOLOGIYA, FALSAFIY-IJTIMOYIY ANGLASH	225-229
<i>Tursunova Laylo Ergashevna</i> TILAB MAHMUDOVNING ADABIY ESTETIK QARASHLARINING SHAKLLANISH BOSQICHLARI	230-235
<i>Филиппов Ольгерд Александрович</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ТРАДИЦИЯ В ЭПОХУ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ ОБЩЕСТВА	236-244
<i>Chorieva Madina Aliyevna</i> INKLYUZIV TAFAKKUR — JAMIYATNING BARQAROR RIVOJLANISHINING FALSAFIY ASOSI	245-249
<i>Zakirova Nigora Xalmaxammatovna</i> AXBOROT MAKONIDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH JARAYONINI RIVOJLANTIRISHDAGI MUAMMOLAR VA ULARNI HAL ETISH IMKONIYATI	250-254
<i>Primov Baxriddin Abdiraxmonovich</i> AXBOROT IMPERIALIZMI TAHDIDLARI	255-261
<i>Karimov Zafarbek Ataboyevich</i> TA'LIM TIZIMINI SOTSIOLOGIK-FALSAFIY TAHLIL QILISHDA GUMANITAR YONDASHUVLAR	262-267
<i>O'razov Bobir Baxtiyorovich</i> IJTIMOIY DAVLAT HAQIDAGI G'ARBONA QARASHLAR: FALSAFIY-ILMIY TAHLIL	268-272
<i>Shaydullayev Normamat Sherkuziyevich</i> RAQAMLASHGAN JAMIYAT SHAROITIDA INSON QADRI VA ONG EVOLYUTSIYASI	273-278
<i>Tursunova Olmos Fayziyevna</i> YOSHLAR HUQUQIY ONGI VA MADANIYATINI YUKSALTIRISHNING MA'NAVIY TARBIYA JARAYONIDA TUTGAN O'RNI VA AHAMIYATI	279-284
<i>Turaeva Sanobar Khalimovna</i> EASTERN EDUCATION - THE IMPORTANCE OF UPBRINGING IN THE FORMATION OF HUMAN QUALITIES IN YOUNG PEOPLE	285-287

<i>Jo'rayev Akram Namozovich</i> EKSTREMIZM G'OYALARIGA QARSHI KURASHDA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH MEXANIZMLARINING PSIXOLOGIK VA FALSAFIY ASOSLARI	288-291
<i>Taylyakova Feruzahon Sultanovna</i> GLOBALASHUV - MA'NAVIYATNI ANGLASH OMILI	292-296
<i>Toxirov Abdumalik Ashurali o'g'li</i> MAHALLA VA OILADA YOSHLAR AXLOQINI ME'YORLASHTIRISHNING IJTIMOIY-FALSAFIY ASOSLARI	297-302
<i>Sherboboyev Muxriddin, Javlonbek Hafizullayev</i> KARL POPPERNING BILISH FALSAFASIGA OID QARASHLARI	303-307
<i>Nasriddinov Faxriddin Xalmamatovich</i> AXBOROT VA AXBOROT TIZIMLARINING FALSAFIY TAHLILI	308-314
<i>Ochilov Husan</i> MILLIY AN'ANA VA MODERNIZATSIYA UYG'UNLIGINING FALSAFIY TAHLILI	315-321
<i>Madaminov Nasimjon</i> MILLIY MUSIQIY MEROS ASOSIDA YOSHLARNING ESTETIK DIDI VA TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING FALSAFIY JIHATLARI	322-326
<i>Xolmirzayeva Jumagul Xamdammovna</i> MEHNAT MADANIYATINI SHAKLLANTIRISH SOHADAGI XORIJIY TAJRIBALAR	327-331
10.00.00 - FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Narmuratov Zayniddin Radjabovich</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDAGI SCIENCE/ILM KONSEPTLI FRAZELOGIK BIRLIK LARNING LINGOMADANIY XUSUSIYATLARI	332-337
<i>Payzibayeva Madinaxon Sobirjon qizi</i> INGLIZ XALQ ERTAKLARI OBRAZLARINING BADIY XUSUSIYATLARI VA ULARNING O'ZIGA XOS JIHATLARI	338-342
<i>Axmedov Anvar Botirovich</i> NEMIS TILI TIZIMIDA O'ZLASHMA NEOLOGIZMLARNING ROD KATEGORIYASIGA EGA BO'LIH MASALASI	343-347
<i>Djabbarova Shoir Baltayevna</i> ETNOGRAFIK REALIYALARNING LINGVISTIK XUSUSIYATI	348-351
<i>Genjemuratov Yaqipbek Baxriyatovich</i> FELETONNING JANR SIFATIDA ANIQLASH MUAMMOLARI	352-355
<i>Tadjiyeva Mastura Fayzullayevna</i> INGLIZ MAQOLLARIDA "LOVE" KONSEPTINING VOQELANISHI	356-360
<i>Qurbonova Gulnoza Abduholiq qizi</i> GIDRONIMLARNING STRUKTUR-SEMANIK TAHLILINING XUSUSIYATLARI	361-364
<i>Ayimbetova Shyryn Jabbar qizi</i> BOLALAR ADABIYOTINING POETIK-FUNKSIONAL XUSUSIYATLARI: YOSH PSIXOLOGIYASI, DIDAKTIKA, AKSILOGIYA	365-371
<i>Ruziyeva Nasiba Kenjayevna</i> O'ZBEK TILIDAGI IBORALARNING SEMANTIK XUSUSIYATLARI VA FRANSUZ TILIGA TARJIMASI	372-375

<i>Бабаева Зарина Сайфуллаевна, Фёдорова Арина Максимовна</i> ГЕЙМИФИКАЦИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ ФУНКЦИОНАЛЬНОЙ ГРАМОТНОСТИ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА	376-385
<i>Xushmatatova Aminaxon</i> LINGUOCULTURAL FEATURES OF SPEECH INTENTION IN THE DISCOURSE OF ENGLISH AND UZBEK DRAMATIC WORKS	386-392
<i>Saparniyazova Sarbinaz Baxtiyarovna</i> THE INFLUENCE OF CONTEXTUAL FACTORS ON THE PERCEPTION OF THE PRAGMATICS OF APOLOGY IN ENGLISH AND UZBEK	393-397
<i>Adxamova Shirin Farhodjon qizi</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA EMOTSIONAL HOLATNI IFODALOVCHI KOLLOKATSIYALARNING QIYOSIY TADQIQI	398-401
<i>Машарипова Валентина</i> ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЙ АНАЛИЗ ВЕРБАЛИЗАЦИИ ПАРАЛИНГВИСТИЧЕСКИХ СРЕДСТВ В ПОРТРЕТНЫХ ОПИСАНИЯХ В АНГЛИЙСКИХ И РУССКИХ ХУДОЖЕСТВЕННЫХ ТЕКСТАХ	402-405
<i>Abduqahhorova Gulnoza Abduvahobovna</i> RUS VA O'ZBEK TILLARIDAGI IQTISODIY ANGLISIZMLARNING SINTAKTIK XUSUSIYATLARI	406-411
<i>Raxmonova Yulduz Xusanovna</i> ADABIY ASARLARDA IJTIMOIIY FOJIAVIYLIKNING ESTETIK TALQINI	412-417
<i>Ayimbetova Damekhan Maksetbay qizi</i> ADABIYOTDA ANIMALISTIK JANR VA RAMZIY OBRAZLAR BO'YICHA OLIV BORILGAN ILMIY TADQIQOTLAR	418-427
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Фазилов Фарход Маратович</i> УГОЛОВНО-ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ДИПФЕЙКОВ: ОПЫТ УЗБЕКИСТАНА	428-439
<i>Zokirov Sherzod Ilxom o'g'li</i> FUQAROLAR MUHOJIRATLARI BILAN ISHLASH BO'YICHA CHET EL DAVLATLARI TAJIRIBASI: QIYOSIY-HUQUQIY TAHLIL	440-448
<i>Rakhmonov Tolib</i> ISSUES OF DETERMINING THE CIVIL LEGAL STATUS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN UZBEKISTAN	449-454
<i>Sobitxonov Joxongir Zunnurxon o'g'li</i> ISLOM BANKLARI FAOLIYATIDA "FATVO SHOPPING" AMALIYOTI VA UNING OLDINI OLISH BO'YICHA HUQUQIY MEKANIZMLAR	455-462
<i>Mamatmurodov Farrux Farxod o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA SUKUKNI RIVOJLANTIRISH: HUQUQIY ISLOHOTLAR, INFRAUZILMA, MUAMMOLAR VA IMKONIYATLAR	463-472
<i>Юнусов Достонбек Анваржон угли</i> ПОНЯТИЕ И ОСНОВНЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ ПРАВОВОГО РЕЖИМА ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	473-481

<i>Uteniyazov Keulimjay Kuanishbayevich</i> JINOYAT PROTSSESSIDA AYBLOV FUNKSIYASINI AMALGA OSHIRUVCHI SUBYEKTLARNING HUQUQIY MAQOMIGA OID MUAMMO VA YECHIMLAR	482-489
<i>Xidirov G'anisher Tojimurodovich</i> TEZKOR-QIDIRUV FAOLIYATI USTIDAN SUD NAZORATINING QIYOSIY-HUQUQIY TAHLILI	490-499
<i>Baxronov Ravshan Rashid o'g'li</i> SUN'IY INTELLEKT VA INSON HUQUQLARI: NAZARIY VA HUQUQIY ASOSLAR	500-504
<i>Усмонов Малик</i> ОТСЛЕЖИВАНИЕ И ЗАМОРАЖИВАНИЕ НЕЗАКОННО ПОЛУЧЕННЫХ АКТИВОВ: СРАВНИТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДХОДОВ	505-510
<i>Abdusatarov Jaloliddin Sharafutdin o'g'li</i> RAQAMLI AKTIVLAR BILAN BOG'LIQ NIZOLARNI HAL QILISHNING MUQOBIL USULLARI	511-517
<i>Islomqulova Shohsanam Vahobjon qizi</i> TIBBIYOT XODIMINING KASBIY JAVOBGARLIGINI SUG'URTALASHDA SUG'URTA TOVONI, SUG'URTA PULI VA SUG'URTA MUKOFOTI TUSHUNCHALARINING MOHIYATI	518-524
<i>Ibodullo Xayrullo Jaxongir o'g'li</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VA XORIJIY DAVLATLAR SUDYALARINING KONSTITUTSIYAVIY-HUQUQIY MAQOMI	525-530
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xolmatova Ziroatxon Anvarovna</i> BO'LG'USI PEDAGOGLARDA NOSTANDART TESTLARNI TUZISH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA XORIJ TAJRIBASI	531-534
<i>Mamajonova Gulnoza Karimovna</i> AXLOQIY VA ESTETIK TARBIYA INTEGRATSIYASINING PEDAGOGIK ASOSLARI	535-539
<i>Gulomova Komila Maxamatjanovna</i> TA'LIMDA FAOL O'QITISH METODLARINING SAMARADORLIGI: TAJRIBA VA TAHLIL	540-544
<i>Berdiyeva Nilufar Berdiyev qizi</i> BO'LAJAK MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI TARBIYACHI –PEDAGOGLARINING IJODIY KOMPETENSIYALARINI INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA SHAKLLANTIRISH TAMOIYILLARI	545-549
<i>Фадлиева Амина Ильхамовна</i> ГУМАНИСТИЧЕСКАЯ ПЕДАГОГИКА КАРЛА РОДЖЕРСА И ЕЁ ЗНАЧЕНИЕ ДЛЯ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБРАЗОВАНИЯ	550-556
<i>Rajabov Eldor Erkinovich</i> THE ROLE OF PEER REVIEW TO IMPROVE WRITING EFFECTIVELY AMONG EFL STUDENTS	557-561
<i>Jumagulova Aziza Abduljalil qizi</i> BOSHLANG'ICH TAYYORGARLIK BOSQICHIDAGI DZYUDOKILARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH ORQALI JISMONIY TAYYORGARLIGINI TAKOMILLASHTIRISH USLUBIYATI	562-573

<i>Toshnazarova Mohinur O'sarali qizi</i> "MOTIVATSION YONDASHUV" HAMDA "KREATIV FIKRLASH" TUSHUNCHALARINING MAZMUN VA MOHIYATI	574-578
<i>Maxmudova Nigoraxon Boyqo'zi qizi</i> BO'LAJAK CHET TILI O'QITUVCHILARINI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISHDA PRAGMATIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI	579-585
<i>Hamroyeva Robiya Sherali qizi</i> KELAJAK PEDAGOGLARINING TANQIDIY TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR	586-591
<i>Tug'anboyeva Zamiraxon Shuxratbek qizi</i> TALABA KURASHCHI QIZLARNING KUCH CHIDAMLILIGINI MAXSUS MASHQLAR ORQALI OSHIRISH METODIKASI	592-598
<i>Sadritdinova Dinora A'zamjon qizi</i> WEB ILOVALARNI LOYIHALASHGA OID KOMPETENTLIK VA UNI RIVOJLANTIRISH	599-602
<i>Солохиддинова Фазилатхон Мухиддин кизи</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КРИТИЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ УСВОЕНИЯ ГРАММАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ	603-611
<i>Ниязова Регина Рустамовна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПОДГОТОВКИ КВАЛИФИЦИРОВАННЫХ КАДРОВ В ОБЛАСТИ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА	612-615

Received: 2 October 2025
Accepted: 15 October 2025
Published: 25 October 2025

Article / Original Paper

REALIZATION OF THE CONCEPT OF “LOVE” IN ENGLISH PROVERBS

Tadjieva Mastura Fayzullaevna,

Senior teacher of Termez State University, PhD

E-mail: tadjieva_mastura@mail.ru

Abstract. This article analyzes the linguistic-cultural and semantic manifestation of the concept of “love” in the system of English proverbs. The study highlights how love is expressed in English paremias as an emotion, a moral value, devotion, and life experience. The proverbs are examined in terms of the power of love, its contradiction with reason, its relation to time, and its harmony with human virtues. As a result, it is substantiated that the concept of “love” in English paremiology is an essential component of the people’s worldview, cultural values, and life philosophy.

Keywords: paremiology, proverb, love, concept.

INGLIZ MAQOLLARIDA “LOVE” KONSEPTINING VOQELANISHI

Tadjiyeva Mastura Fayzullayevna,

Termiz davlat universiteti katta o‘qituvchisi, PhD

E-mail: tadjieva_mastura@mail.ru

Annotatsiya. Ushbu maqolada ingliz xalq maqollari tizimida “love” (muhabbat) konseptining lingvokulturologik va semantik jihatdan voqelanishi tahlil etiladi. Tadqiqotda ingliz paremiyalarida muhabbatning his-tuyg‘u, axloqiy qadriyat, sadoqat va hayotiy tajriba sifatida ifodalanishi ko‘rsatib o‘tilgan. Maqollarda muhabbatning kuchi, aql bilan ziddiyati, vaqt bilan bog‘liqligi hamda insoniy fazilatlar bilan uyg‘unligi tahlil qilinadi. Natijada ingliz paremiologiyasida “love” konsepti xalqning dunyoqarashi, madaniy qadriyatlari va hayot falsafasining muhim tarkibiy qismi ekanligi asoslab beriladi.

Kalit so‘zlar: paremiologiya, maqol, muhabbat, konsept.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5SI9Y2025N58>

Kirish. Til inson tafakkuri va madaniyatining eng muhim ko‘zgusidir. “Xalq maqollarining xalq hayoti bilan chambarchas bog‘liqligi ularning milliy o‘ziga xosligini, ayni paytda umumbashariy xarakterini belgilab beradi” [4,23]. Xalq og‘zaki ijodi, xususan, paremiyalar millatning qadriyatlarini, axloqiy tamoyillarini va hissiy kechinmalarini o‘zida mujassam etadi. “Love” (muhabbat) konsepti insoniyat tarixida eng chuqur, universal va hissiy mazmunli tushunchalardan biri sifatida ajralib turadi. Ingliz paremialarida bu konsept turli shakllarda ifodalanib, ingliz xalqining hayot falsafasi, dunyoqarashi va madaniy qadriyatlari asosida o‘ziga xos tarzda voqelanadi.

Adabiyotlar tahlili. Xalq o‘zining hayotiy tajribasidan olgan xulosalarini, falsafiy mulohazalarini har doim maqollar orqali ifodalab kelgan va shu bois har bir xalq maqollari mavzu jihatdan xilma-xil va rang-barangligi bilan boshqa xalq maqollaridan ajralib turadi. Maqol – “grammatik jihatdan tugallangan fikrni bildiruvchi, o‘tkir mazmunli, ko‘chma ma’noda ishlatiluvchi qisqa, ixcham xalq hikmatlari”dir [2, 17]. Maqollarda avlod-ajdodlarning hayotiy

tajribalari, jamiyatga munosabati, tarixi, ruhiy holati, etik va estetik tuyg'ulari, ijobiy fazilatlari mujassamlashgan [3, 5].

P.Bakirov fikricha, "maqollarning universal tasnifini tuzishdan oldin, avvalo, har bir tilning maqol fondini chuqur o'rganish, so'ngra bir necha (ikki-uch) tilning maqol fondini qiyosiy tadqiq qilish, qiyoslanadigan tillar doirasini asta-sekin kengaytirib borish kerak. Gap shundaki, mantiqiy-semantik va strukturaviy-grammatik jihatdan o'xshash qardosh va qardosh bo'lmagan tillarning maqollari voqelikni belgilashda sezilarli farqlarga ega bo'lishi mumkin"[1,53]. "Love" lingvomadaniy konseptini o'rganishning to'liqligini ta'minlash uchun uning paremiologik fondini tahlil qilish zarur hisoblanadi. Ingliz tilida "love" so'zi keng semantik diapazonga ega bo'lib, u nafaqat romantik tuyg'ularni, balki do'stlik, oila, insoniy mehr va fidoyilikni ham bildiradi. Ingliz madaniyatida muhabbat shaxsiy erkinlik, samimiyat va o'zini anglash bilan chambarchas bog'liq. Shu sababli paremiologik birliklarda muhabbat ko'pincha inson ruhiy dunyosining tabiiy ifodasi sifatida namoyon bo'ladi.

Muhokama. Ingliz tilida muhabbat mavzusiga bevosita aloqador bo'lgan jami 231 ta maqol aniqlandi va ular "Muhabbat – hayot mazmuni", "Muhabbat – qudratli kuch", "Muhabbat – azob, dard", "Muhabbat va boylik", "Muhabbat va vafo", "Muhabbat va go'zallik" va "Muhabbat va qadriyat" nomli semantik guruhlariga ajratilib o'rganildi. Tahlil shuni ko'rsatadiki, maqollarda muhabbat konseptining turlicha ifodalanishi, avvalo, maqollarning ma'nosi bilan belgilanadi. Bundan tashqari, maqollarning ichki shaklining o'zaro semantik ta'siri tahlili natijasida konseptning turli xususiyatlari ochiladi.

"Muhabbat – hayot mazmuni" g'oyasi bilan birlashgan maqollarning aksariyatida muhabbatning qiymati insoniylik va yaxshi fazilatlarda namoyon bo'ladi: *A penny weight of love is worth a pound of law; Love is the true price of love; In love is no lack.* Sevgi doimiy qadriyat bo'lib, turli manbalardan kelib chiqadi, ammo uning eng asosiy manbai bu sevgining o'zidir: *Love begets love.*

Maqollarda muhabbatning asl ma'nosi sevish va sevilish, qarama-qarshi jins vakillarining bir-biriga bo'lgan qiziqishi tabiiy ekanligi ta'kidlanadi: *Better to have loved and lost, than never to have loved at all.* Shundan kelib chiqadiki, sevgi ikki tomonlama bo'lsagina haqiqiy hisoblanadi

Ingliz maqollarida muhabbat borasida yosh farqini taqqoslaganda qarama-qarshi fikrlar mavjudligini ko'rish mumkin. Birida yoshlarning sevgisi jiddiy emas, sevgi tuyg'usini to'liq his qila olmaydi desa, ikkinchisida qarilikda sevgi olovi so'nadi va jo'shqinligini yo'qotadi, degan qarashlar ilgari suriladi: *To woo is a pleasure in a young man, a fault in an old; Calf love, half love; Old love, cold love.*

Ingliz tili so'zlashuvchilari ongida inson birinchi navbatda o'zini sevish kerak degan g'oya mavjud bo'lib, bu paremiyalarda o'z ifodasini topgan: *Love thyself; Lend yourself to others, but give yourself to yourself.*

Muhabbat – qudratli kuch. Muhabbat insonga xos eng buyuk tuyg'u bo'lib, u yuksak aql va tafakkur yondashuvlari asosida barcha to'siqlarni yenga olish va insonlarni o'zgartira olish qudratiga ega ekanligi maqollarda o'z ifodasini topadi. "Love" konseptining bunday metaforik ta'riflari inglizlarning sevgiga bo'lgan hissiy munosabatini aks ettiradi. Masalan, muhabbat dunyoni qurolsiz boshqaradi, to'siqlarni yengadi (*Love laughs at locksmiths*), dardlarni davolaydi (*Love can find a remedy for every sore*). "Love makes..." formulasi bilan yasalgan maqollar muhabbatning turli qobiliyatlarga ega ekanligini ko'rsatadi: *"Love makes all*

men equal, Love makes all hard hearts gentle. Ushbu guruh paremiyalarida antropomorfik metaforani, ya'ni muhabbatning inson sifatida namoyon bo'lishini kuzatishimiz mumkin.

Ingliz maqollarda muhabbat ko'pincha urush bilan taqqoslanadi: *All's fair in love and war.* Majoziy ma'nodagi sevgi jangida raqiblar bo'lishi tabiiy hol: *No rose without a thorn, no love without a competitor.* Muhabbat ko'ngil ishi bo'lgani uchun, urushdan farqli ravishda bu jangda g'olib ham, mag'lub ham bo'lmaydi: *In the war of love, there leaves neither winner nor loser.*

Muhabbat shunday tuyg'uki, uni yashirib bo'lmaydi, oshiq o'zining xatti- harakati bilan uni oshkor etib qo'yadi: *Love and a cough cannot be hid.* Ingliz madaniyatini aks ettiruvchi quyidagi maqollarda sevgini inglizlarning asosiy taomlaridan biri bo'lgan pease-pottage (no'xatli sho'rva yoki bo'tqa) bilan taqqoslaydi: *Love and pease-pottage are two dangerous things.* Bunda sevgi ham, no'xatli bo'tqa ham o'zini oshkor etishi bilan izohlanadi. Muhabbatga majburlab erishib bo'lmaydi: *Love can't be compelled.*

“Muhabbat – azob, dard” nomli guruh maqollarida sevgiga salbiy baho berilganligini ko'rish mumkin. Sevgi insonning ruhiy va jismoniy iztiroblariga sababchi bedavo dard sifatida namoyon bo'ladi: *“Where love is in the case, the doctor is an ass”; Love hurts.* Muhabbat moxov yoki qizamiq kabi turli xil jiddiy kasalliklarga o'xshatiladi: *Love is like measles, we all have to go through it; Love and leprosy few escape.*

“Love is blind” ingliz maqolining paydo bo'lishi Rim mifologiyasida sevgi xudosi Kupidning ko'zi bog'langan bola sifatida tasvirlanishi bilan bog'liq. Mazkur ibora Shekspirning bir qator pyesalarida uchraydi. Bu guruhdagi maqollarning barchasi oshiq bo'lgan inson aql bilan nazorat qilish va oqilona fikr yuritish qobiliyatini yo'qotadi degan fikrni ifodalaydi: *One cannot love and be wise; The first sight of love is the last of wisdom.*

Muhabbat janjalsiz bo'lmaydi, ammo bu tortishuvlar tezda unutilib, oqibatida sevgi munosabatlari mustahkamlanadi kabi mazmundagi fikrlar quyidagi maqollarda o'z isbotini topadi: *He that loves dearly chides severely; Lover's quarrels are soon mended.*

Ingliz maqollarida aytilganidek, ayriliq chin muhabbatni toblaydi va uni kuchaytiradi: *Absence sharpens love, presence strengthens it.* Agar sevgi haqiqiy bo'lmasa, u ayriliqqa bardosh bera olmaydi va tezda tugaydi: *Absence diminishes little passions and increases great ones.*

Muhabbat va boylik tushunchalarining kesishuvi ingliz maqollarida ham uchraydi. Ingliz tili so'zlashuvchilari ongida “muhabbat bebaho, shu bilan bir qatorda, u moddiy boylikka bog'liq” degan qarama-qarshi fikrlar mavjud. Bir guruh maqollarda, sevgi inson hayotida eng muhim narsa emas, balki moddiy farovonlik, pul inson uchun his-tuyg'ulardan ko'ra muhimroq degan fikrni ifodalaydi va ular ko'pchilikni tashkil qiladi: *Love lasts as long as money endures.* Ikkinchi guruh maqollarda esa sevgida moddiy ne'mat muhim rol o'ynamaydi, muhabbat bebaho g'oyasi o'z ifodasini topgan: *Love is neither bought nor sold.* Ushbu semantik guruhga *“Love lives in cottages as well as in courts”* maqolini ham kiritish mumkin, chunki unda hatto kulba ham muhabbat bilan jannatga aylanishi ifodalangan.

Muhabbat va vafo tushunchasi chambarchas bog'liq, ammo ingliz tilida vafo, vafodorlik haqidagi maqollar deyarli uchramadi. Ushbu guruhda uning o'rnini qisman bosuvchi ishonch va chin muhabbatni aks etgan maqollar joy olgan.: *Love asks faith and faith firmness; The heart that once truly loves never forgets; A perfect love does not rust; The course of true love never did run smooth.*

Muhabbat va go‘zallik. Inson uchun tashqi va ichki go‘zallikning uyg‘unligi muhim. Bu g‘oya ingliz maqollarida ham tasdiqlanadi: *Love comes by looking; Love must be attracted by beauty of mind and body*. Xuddi shu guruhda go‘zallik ishqning majburiy atributi emas, degan qarama-qarshi fikrning ifodasini topamiz: *Love built on beauty, soon as beauty dies*.

Muhabbatning qadriyat bilan bog‘lanishi oila a‘zolari o‘rtasida mehr-muhabbat, do‘stlik va qo‘shnichilik kabi munosabatlarda bir-birlariga bo‘lgan mehr-shafqat, oqibat va vatanga muhabbat kabi insoniy fazilatlarda namoyon bo‘ladi.

Ingliz tilida “love” konseptiga tegishli maqollar ichida “Oila a‘zolari o‘rtasidagi mehr-muhabbat” haqidagi maqollar muhim ahamiyatga ega. Ona qaysi millat bo‘lmasin, uning farzandiga bo‘lgan muhabbatidek buyuk mehr-muhabbat bo‘lmaydi: *A mother’s love is best of all*. Ota mehri ham beqiyos bo‘lib, bu quyidagi maqolda o‘z tasdig‘ini topadi: *No love to a father’s*. Oila rishtasi qalin bo‘ladi, oilani tanlab bo‘lmaydi, uni boricha yaxshi ko‘rish kerak: *You can choose your friends, but you can’t choose your family*.

Ingliz maqollarida farzandga bo‘lgan mehr-muhabbat ochiq va yashirin ma’noda berilgan. “*He that has no children knows not what love is*” maqolida farzandi yo‘q sevgi nimaligini bilmaydi, ya’ni haqiqiy muhabbat –bu farzandga bo‘lgan muhabbat ekanligi ochiq bayon etilgan bo‘lsa, “*He that loves the tree loves the branch*” kabi maqollarda esa ota yoki onaning ko‘nglini olmoqchi bo‘lsa, bolasini ham yaxshi ko‘rish orqali unga erishish mumkin mazmuni tagida ota-ona uchun farzandiga bo‘lgan muhabbati hamma narsadan ustun ma’nosi yashiringan. Shu o‘rinda aytish kerakki, bolaga bo‘lgan kuchli mehr-muhabbat uning tarbiyasini buzib qo‘ymasligini eslatib turadigan maqollar ham mavjud: *Love well, whip well*.

Ingliz maqollarida nikoh va sevgi qarama-qarshi qo‘yiladi va nikohni sevgining yakuni sifatida qaraladi: *Marriage is the tomb of love; When a man marries, his trouble begins*. Biroq bu fikrga zid mazmunli maqollar ham bor bo‘lib, ularda muhabbatda nikohning ahamiyati va afzalliklari ifodalanadi: *Marry first, and love will follow*.

Do‘stlik va qo‘shnichilik munosabatlarda muhabbatni aks ettirgan ingliz maqollar guruhida kamchiliklarga qaramay do‘stni va o‘zi kabi qo‘shnini yaxshi ko‘rish kerakligi bayon etilgan: *Love your friend with his fault; A true friend is one who knows all your faults and still loves you; Love thy neighbor as yourself*. Ammo, muhabbat va do‘stlik bir tuyg‘u emas: *When love puts in, friendship is gone*. Biroq, qo‘shni bilan yaxshi munosabatda bo‘lsada, chegarani saqlash kerakligini maslahat beruvchi maqollardan, bu muhabbat turi unchalik ham samimiy emasligini tushunish mumkin: *Love your neighbor, but don’t pull down your hedge; No one can love his neighbor on an empty stomach*.

Ingliz madaniyatida vatan tushunchasi “mamlakat”dan ko‘ra “uy” tushunchasiga biroz torayishi bilan ajralib turadi va birinchi navbatda uy va oilasini himoya qilish muhim hisoblanadi [5]: *An Englishman’s home is his castle*.

Vatan dunyodagi eng yaxshi joy uy sifatida qabul qilinadi: *East or West, home is best; There is no place like home; Every bird likes its own nest*.

Natijalar. Ingliz paremiologik tizimida “love” konsepti inson hayotining ajralmas qismi sifatida talqin qilinadi. U nafaqat hissiyot, balki insonning ma’naviy kamoloti, fidoyilik va bag‘rikenglik timsoli sifatida qaraladi. Maqollar orqali ingliz madaniyatiga xos bo‘lgan individualizm, erkinlik va realistik dunyoqarash aks etadi.

Masalan, Love is blind kabi maqollar insoniy zaiflikni, Love conquers all esa muhabbatning kuchini ta'kidlaydi. Shu tarzda ingliz xalqining hayotiy donishmandligi va hissiy tajribasi "love" konsepti orqali umumlashgan ma'naviy qadriyatlarga aylangan.

Ingliz maqollaridagi "love" konseptini tahlil qilish ushbu til sohiblarining intellektual, madaniy, ijtimoiy va shaxsiy xislatlarini ko'rsatish hamda maqollarning qo'llanilish vaziyatlari va baholovchi ma'nolarini aniqlash imkonini beradi.

Xulosa. Xulosa qilib shuni aytishimiz mumkinki, ingliz paremiyalarida "love" konsepti ko'p qirrali ma'no kasb etadi. U inson ruhiyatining eng nozik tomonlarini ochib beradi va xalq madaniyatida chuqur ildiz otgan qadriyatlarni yoritadi. Muhabbat ingliz mentalitetida ham baxt manbai, ham sinov vositasi sifatida talqin qilinadi. Shu bois "love" konsepti ingliz paremiologiyasining markaziy mavzularidan biri bo'lib, milliy dunyoqarash va axloqiy qadriyatlarning yorqin ifodasiga aylangan.

Adabiyotlar/Литература/References:

1. Бакиров П.У. Номинацентрические пословицы в разносистемных языках (на материале русского, узбекского и казахского языков): Дис. ... докт. филол. наук. – Ташкент, 2007. – 287 с.
2. Жўраева Б.М. Ўзбек халқ мақоллари шаклланишининг лингвистик асослари ва прагматик хусусиятлари. Филол. фанлари док.(DSc) ... дисс. автореф. – Самарқанд, 2019. – 77 б.
3. Shomaqsudov Sh., Shorahmedov Sh., Ma'nolar maxzani, T., 2001.
4. Ўзбек халқ мақоллари (2-томлик)/ (Масъул муҳаррирлар: Т.Мирзаев, Б.Саримсоқов) – Тошкент: "Фан", 1987. – 368 б.
5. Fayzullaevna T. M. The Concept "Love For The Homeland" In The English And Uzbek Proverbs //European Journal of Research and Reflection in Educational Sciences Vol. – 2019. – T. 7. – №. 12.
6. Fayzullayevna T. M., Fayzullaevna T. M. TAMADDUN NURI jurnali/journal THE LIGHT OF CIVILIZATION FILOLOGIYA.
7. Apperson G.L. The Wordsworth Dictionary of Proverbs. – Ware, Hertfordshire: Wordsworth Editions Ltd, 1993. – 721 p.
8. Fergusson R. The Penguin Dictionary of Proverbs. – London: Claremont Books, 1995. – 388 p.
9. Mieder W. Proverbs: a handbook. – Westport, Connecticut: Greenwood Press, 2004. – 321 p.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 5/9 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro‘yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas’uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog‘och ko‘chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog‘lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).